

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

സീതയാ സഹ കർതവ്യ വാർത്താലാപേ ഹനുമതോ വിചാരണാ
ഹനുമാനപി വിക്രാന്തഃ

സർവം ശുശ്രാവ തത്ത്വതഃ |
സീതയാസ്ത്രിജടായാശ്ച
രാക്ഷസീനാം ച തർജ്ജിതം || 5.30.1 ||

അവേഷമാണസ്താം ദേവീം
ദേവതാമിവ നന്ദനേ |
തതോ ബഹുവിധാം ചിന്താം
ചിന്തയാമാസ വാനരഃ || 5.30.2 ||

യാം കപീനാം സഹസ്രാണി
സുബഹുന്യയുതാനി ച |
ദിക്ഷു സർവാസു മാർഗ്ഗന്തേ
സേയമാസാദിതാ മയാ || 5.30.3 ||

ചാരേണ തു സുയുക്തേന
ശക്ത്രാഃ ശക്തിമവേഷതാ |
ഗുഡേന ചരതാ താവ -
ദവേഷിതമിദം മയാ || 5.30.4 ||

രാക്ഷസാനാം വിശേഷശ്ച
 പുരീ ചേയം നിരീക്ഷിതാ |
 രാക്ഷസാധിപതേരസ്യ
 പ്രഭാവോ രാവണസ്യ ച || 5.30.5 ||

യഥാ തന്യാപ്രമേയസ്യ
 സർവസത്തദ്യയാവതഃ |
 സമാശ്വാസയിതും ഭാർയാം
 പതിദർശനകാങ്ക്ഷിണീം || 5.30.6 ||

അഹമാശ്വാസയാമ്യേനാം
 പൂർണ്ണചന്ദ്രനിഭാനനാം |
 അദ്യഷ്ടദുഃഖാം ദുഃഖസ്യ
 ന ഹ്യന്തമധിഗച്ഛതീം || 5.30.7 ||

യദി ഹൃഹം സതീമേനാം
 ശോകോപഹതചേതനാം |
 അനാശ്വാസ്യ ഗമിഷ്യാമി
 ദോഷവദ് ഗമനം ഭവേത് || 5.30.8 ||

ഗതേ ഹി മയി തത്രേയം
 രാജപുത്രീ യശസ്വിനീ |
 പരിത്രാണമപശ്യന്തീ
 ജാനകീ ജീവിതം ത്യജേത് || 5.30.9 ||

യഥാ ച സ മഹാബാഹുഃ
 പൂർണ്ണചന്ദ്രനിഭാനനഃ |
 സമാശ്വാസയിതും ന്വയായുഃ
 സീതാദർശനലാലസഃ || 5.30.10 ||

നിശാചരീണാം പ്രത്യക്ഷ -
 മക്ഷമം ചാഭിഭാഷിതം |
 കഥം നു ഖലു കർതവ്യ -
 മിദം കൃച്ഛഗതോ ഹൃഹം || 5.30.11 ||

അനേന രാത്രിശേഷേണ
 യദി നാശ്വാസ്യതേ മയാ |
 സർവഥാ നാസ്തി സന്ദേഹഃ
 പരിത്യക്ത്യതി ജീവിതം || 5.30.12 ||

രാമസ്തു യദി പൃച്ഛേൻമാം
 കിം മാം സീതാബ്രവീദ് വചഃ |
 കിമഹം തം പ്രതിബ്രൂയാ -
 മസംഭാഷ്യ സുമധ്യമാം || 5.30.13 ||

സീതാസന്ദേശരഹിതം
 മാമിതസ്ത്വരയാ ഗതം |
 നിർദഹേദപി കാകുത്സ്ഥഃ
 ക്രോധതീവ്രേണ ചക്ഷുഷാ || 5.30.14 ||

യദി വോദ്യോജയിഷ്യാമി
 ഭർതാരം രാമകാരണാത് |
 വ്യർഥമാഗമനം തസ്യ
 സസൈന്യസ്യ ഭവിഷ്യതി || 5.30.15 ||

അന്തരം ത്വഹമാസാദ്യ
 രാക്ഷസീനാമവസ്ഥിതഃ |
 ശനൈരാശ്വാസയാമ്യദ്യ
 സന്താപബഹുലാമിമാം || 5.30.16 ||

അഹം ഹൃതിതനുശ്ചൈവ
 വാനരശ്ച വിശേഷതഃ |
 വാചം ചോദാഹരിഷ്യാമി
 മാനുഷീമിഹ സംസ്കൃതാം || 5.30.17 ||

യദി വാചം പ്രദാസ്യാമി
 ദ്വിജാതിരിവ സംസ്കൃതാം |
 രാവണം മന്യമാനാ മാം
 സീതാ ഭീതാ ഭവിഷ്യതി || 5.30.18 ||

അവശ്യമേവ വക്തവ്യം
 മാനുഷം വാക്യമർഥവത് |
 മയാ സാന്ത്വയിതും ശക്യാ
 നാന്യഥേയമനിന്ദിതാ || 5.30.19 ||

സേയമാലോക്യ മേ രൂപം
 ജാനകീ ഭാഷിതം തഥാ |
 രക്ഷോഭിസ്ത്രാസിതാ പൂർവം
 ഭൂയസ്ത്രാസമുപൈഷ്യതി || 5.30.20 ||

തതോ ജാതപരിത്രാസാ
 ശബ്ദം കുർയാൻമനസ്വിനീ |
 ജാനാനാ മാം വിശാലാക്ഷീ
 രാവണം കാമരൂപിണം || 5.30.21 ||

സീതയാ ച കൃതേ ശബ്ദേ
 സഹസാ രാക്ഷസീഗണഃ |
 നാനാപ്രഹരണോ ഘോരഃ
 സമേയാദന്തകോപമഃ || 5.30.22 ||

തതോ മാം സമ്പരിക്ഷിപ്യ
 സർവതോ വികൃതാനനാഃ |
 വധേ ച ഗ്രഹണേ ചൈവ
 കുർയൂർയത്നം മഹാബലാഃ || 5.30.23 ||

തം മാം ശാഖാഃ പ്രശാഖാശ്ച
 സ്കന്ധാംശ്ചോത്തമശാഖിനാം |
 ദൃഷ്ട്വാ ച പരിധാവന്തം
 ഭവേയുഃ പരിശങ്കിതാഃ || 5.30.24 ||

മമ രൂപം ച സമ്പ്രേക്ഷ്യ
 വനേ വിചരതോ മഹത് |
 രാക്ഷസ്യോ ഭയവിത്രസ്താ
 ഭവേയൂർവികൃതസ്വരാഃ || 5.30.25 ||

തതഃ കുർയുഃ സമാഹ്വാനം
 രാക്ഷസ്യോ രക്ഷസാമപി |
 രാക്ഷസേന്ദ്രനിയുക്താനാം
 രാക്ഷസേന്ദ്രനിവേശനേ || 5.30.26 ||

തേ ശുലശരനിസ്ത്രിംശ -
 വിവിധായുധപാണയഃ |
 ആപതേയൂർവിമർദ്ദേദ്യസ്ഥിൻ
 വേഗേനോദ്യുഗ്ധകാരണാത് || 5.30.27 ||

സംരൂഢസ്തൈസ്തു പരിതോ
 വിധമേ രാക്ഷസം ബലം |
 ശക്നുയാം ന തു സമ്പ്രാപ്തം
 പരം പാരം മഹോദധഃ || 5.30.28 ||

മാം വാ ഗൃഹ്ണീയുരാവൃത്യ
 ബഹവഃ ശീഘ്രകാരിണഃ |
 സ്വാദിയം ചാഗൃഹീതാർഥം
 മമ ച ഗ്രഹണം ഭവേത് || 5.30.29 ||

ഹിംസാഭിരുചയോ ഹിംസ്യ -
 രിമാം വാ ജനകാത്മജാം |
 വിപന്നം സ്വാത് തതഃ കാർയം
 രാമസുഗ്രീവയോരിദം || 5.30.30 ||

ഉദ്ദേശേ നഷ്ടമാർഗ്ഗേസ്ഥിൻ
 രാക്ഷസൈഃ പരിവാരിതേ |
 സാഗരേണ പരിക്ഷിപ്തേ
 ഗുപ്തേ വസതി ജാനകീ || 5.30.31 ||

വിശസ്തേ വാ ഗൃഹീതേ വാ
 രക്ഷാഭിർമയി സംയുഗേ |
 നാൻയം പശ്യാമി രാമസ്യ
 സഹായം കാർയസാധനേ || 5.30.32 ||

വിമൃശംശ്ച ന പശ്യാമി
 യോ ഹതേ മയി വാനരഃ |
 ശതയോജനവിസ്തീർണം
 ലംഘയേത മഹോദധിം || 5.30.33 ||

കാമം ഹന്തും സമർഥോഽസ്ഥി
 സഹസ്രാൺയപി രക്ഷസാം |
 ന തു ശക്ഷ്യാമൃഹം പ്രാപ്തും
 പരം പാരം മഹോദധേഃ || 5.30.34 ||

അസത്യാനി ച യുദ്ധാനി
 സംശയോ മേ ന രോചതേ |
 കശ്ച നിഃസംശയം കാർയം
 കുർയാത് പ്രാജ്ഞഃ സസംശയം || 5.30.35 ||

ഏഷ ദോഷോ മഹാൻ ഹി സ്യ -
 ന്മമ സീതാഭിഭാഷണേ |
 പ്രാണത്യാഗശ്ച വൈദേഹ്യ
 ഭവേദനഭിഭാഷണേ || 5.30.36 ||

ഭൂതാശ്ചാർഥാ വിരുധ്വന്തി
 ദേശകാലവീരോധിതാഃ |
 വിക്ലവം ദൂതമാസാദ്യ
 തമഃ സൂർയോദയേ യഥാ || 5.30.37 ||

അർഥാനർഥാന്തരേ ബുദ്ധി -
 ര്നിശ്ചിതാപി ന ശോഭതേ |
 ഘാതയന്തി ഹി കാർയാണി
 ദൂതാഃ പണ്ഡിതമാനിനഃ || 5.30.38 ||

ന വിനശ്യേത് കഥം കാർയം
 വൈക്ലവ്യം ന കഥം മമ |
 ലഘ്വേന ച സമുദ്രസ്യ
 കഥം നു ന വൃഥാ ഭവേത് || 5.30.39 ||

കഥം നു ഖലു വാക്യം മേ
 ശ്രുണുയാന്നോദ്വിജ്ജേത ച |
 ഇതി സഞ്ചിന്ത്യ ഹനുമാം -
 ശ്വകാര മതിമാൻ മതിം || 5.30.40 ||

രാമമക്ലിഷ്ടകർമാണം
 സുബന്ധുമനുകീർതയൻ |
 നൈനാമുദ്യജയിഷ്ടാമി
 തദ്ബന്ധുഗതചേതനാം || 5.30.41 ||

ഇക്ഷ്വാകുണാം വരിഷ്ഠസ്യ
 രാമസ്യ വിദിതാത്മനഃ |
 ശുഭാനി ധർമയുക്താനി
 വചനാനി സമർപയൻ || 5.30.42 ||

ശ്രാവയിഷ്ടാമി സർവാണി
 മധുരാം പ്രബ്രുവൻ ഗിരം |
 ശ്രദ്ധാസ്യതി യഥാ സീതാ
 തഥാ സർവം സമാദധേ || 5.30.43 ||

ഇതി സ ബഹുവിധം മഹാപ്രഭാവോ
 ജഗതിപതേഃ പ്രമദാമവേക്ഷമാണഃ |
 മധുരമവിതഥം ജഗാദ വാക്യം
 ദ്രുമവിടപാന്തരമാസ്ഥിതോ ഹനുമാൻ || 5.30.44 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ ത്രിശഃ സർഗഃ ||